

ROMÁN

Josefa Aug. Tomiče.

Bosenský drak.

Autorisovaný
překlad

prof. Frant. Fehouna.

Pokračování

Mladý paša byl nešťasten ve svém přesvědčení; zasmušilý a s hlavou svěšenou procházěl se samotou v hradních místnostech, nenslézje nikde klidu a pokoje. Svou část, své jmění by rád obětoval, kdyby mohl u krásné ženy vzbuditi sebe menší cit pro sebe a navrátiti jí býti jen malou část předešlé její spokojenosti. Před měsícem, jen aby se jí něčím zavděčil, dal do Zvonůvku přivésti Jurku, její dražku od prvního jejího dětství. Mejra je společnost dobré vesnické dívky vhod, neb nyní má aspoň komu potoužiti, jenž jí rozumí. Když bývají o samotě, nemluví o ničem jiném, leč o Husainu a nešťastné lásce jeho a Mejřině. Ali pašovi je milo, že předce něčím se zavděčil Mejře, ač na druhé straně ví, že tím ni v nejmenším nevyhojil chorobu srdce jejího, aniž u ní vzbudil soucitu pro sebe.

Mejra sedává u okna své komnaty, které je otevřeno, tak že odpolední teplé slunce a svěží vzduch jasně proniká mříž, kterouž je okno zvenčí opatřeno.

„Jak je venku krásně!“ ujala se slova Mejra. „Ještě nějaký den a celá příroda ožije.“

„Teď se i tobě odlehčí, paní moje! Budeš mnoho veselejší.“

„Nikoli, Jurko; není pro mne radosti bez něho. O, kdybych jej aspoň viděti mohla.“

„Nestračuj se oň; zajisté se již úplně pozdravil: a co ti zpomůže jej viděti? Bylo by zle pro něj i pro tebe.“

„Myslím, že bych pak byla nejšťastnější.“

„Ale srdce tě klame, paní! Byla bys šťastna jeden okamžik, a potom stokrát nešťastnější. Nevěř tomu co ti srdce praví.“

„Pověz mi, Jurko, zdaž na mne kdý Husainu zapomené?“

„Myslím, že nikoli, ale lépe by bylo, kdyby zapomněl; to by snad vyhojilo chorobu tvého srdce.“

„Nikterak! Jen ať myslí na mne, aspoň dokud živa budu, vždyť to se mnou dlouho trvati nebude.... Vidí, že se ve své nemoci často na mne vzpomínal?“

„O ano, paní! v největších bolestech, i když byl bez vědomí, vzpomínal jména tvého.“

Jurka to asi stokrát Mejře vypra

vovala, než ona to tak dychtivě poslouchala, že se jí velmi často na to ptala. Snaží podotknouti, že odnesl Husaina kapitána z bojiště těžce raněného do srabu Rustem beje Altomanoviče, kde tři neděle nemocen ležel, až se na tolik pozdravil, že jej mohli domů dovézti. V nemoci jej ošetřovala Jurka, neb to bylo přání jeho.

„O můj drahoušku! nesouzený mi lásku srdce mého!“ zabědovala Mejra a sklopený oblouček pokrýla oběma rukama, jimiž mezi bílými prsty ukáply velké slzy.

„Již zase pláčeš, paní!“ napomenula ji Jurka, zvyklá již patřiti na podobné výjevy.

„Nech mne, nech.... bude mi snáze.... již je mi mnohem volněji.“ V tom vstoupil Ali paša Vidaić do komnaty. Zpozorovavši ho Jurka zdvihla se ihned se svého místa a odešla z pokoje. Ali paša pohledl na Mejru, a vida uplakanou její tvář zamračil se a pravil:

„Již mne omrzely tvé slzy, Mejro. Snažil jsem se tě rozveseliti, ale nepodařilo se mi to. Tys zde jedoustejně těžkomyslna a smutna. Snad budeš doma u svého otce veselejší. Nyní již snah roztál, za několik dnů bude celá hora zelená a nastane k cestování nejpříhodnější doba. Odveď tě do tvého domova, na návštěvu k otcovi tvému a bratrům, i zůstaneme tam tak dlouho, dokud se ti líbiti bude.“

„Díky, pane, nežádám toho. Raděj zůstanu zde.“

„Cože? Ty nepřeješ si viděti otce, bratry, svůj domov, kde jsi se zrodila a vyrostla?“

„Otce i bratry své mohu i zde viděti, jim je snáze konati cestu sem, jestliže se přejí se mnou býti.“

„Domníval jsem se, že je to tvé přání.“

„Nikoli, pane můj!“ odvětila Mejra. A skutečně sobě nepřála, aby se navrátila do svého domova. Vícekrát i jí to na mysl přišlo, ale ora se té myšlénky vždy zhrzela, zpomenouc sobě, že jí bude jíti mimo místo, kde její miláček nešťastnou náhodou jí i málem svůj život ztratil. A co doma? Tam uboha ne měla ničeho, co by jí potěšilo. Otec i bratři byli více na straně Ali pašově, a to by její žal ještě zvětšovalo. Věděla již předem, že by

Husein nikde spatřiti nemohla; o to by se již její manžel a bratři postarali. Jediný tvor z jejího domova, jenž rozuměl jejímu neštěstí a trpěl s ní, Jurka — byl při ní. Proto mluvila svaton pravdu, říkouc, že si nepřeje navštívit svůj domov.

„Čeho si přeješ? Řať jen, vše ti splním!“ pokračoval Ali paša po malé přestávce.

„Nic, Ali pašo!“

„Ba, ba!“ připomenul Ali paša, jako pro sebe. „Ty všude toho, co si přeješ, ti splniti nemohu.“

Mejra mlčela, tvář její byla jako led studena. Její zamlčení se znamenalo, že Ali paša pouhou pravdu vyřekl.

„Ty mne spůsobuješ veliké starosti, Mejro!“ počínal opět znovu Ali paša.

„Já tebe ve všem poslušna jsem, pane můj!“ odvece Mejra. „Co žádáš vše ode mne?“

„Co žádám?“ opáčil mladý paša chvěje se hlasem Mejřina slova a oko jeho zalesklo se jako blesk vnitřním pohnutím. „Lásky žádám Mejro! To jest, čeho od tebe a ženy své si přeji.“

„Lásku?“ zvolala Mejra, vztýčivši hrdě hlavu. „Tys ji v krvi udušil!“

„Nešťastnice!“ vzplanul Ali paša a ostrá dyka zableskla se v pozdvižené jeho ruce. „Tak li odpovídáš mně, svému pánu?“

„Tož, usmrť mne!“ pravila Mejra, udělavši krok ku předu. „Lépe, když zánynu ať se mnou tvůj plod, který pod srdcem nosím.“

Mejra otila se již několik měsíců býti malkou, a to bylo jedinou útěchou Ali pašovi v tom nešťastném manželství. „Jen aby mně porodila syna, pak bude vše lépe!“ říkával často sám k sobě, naděje se, že bude nevinné dítětko, jež toužebně očekával, pořítkem, které aspoň otce a matku k sobě přiblíží.

Pročez nelyšev Ali paša posledně slova Mejřina, mrštil prudce dykou do kouta.

„Upokoj se!“ pravil po malém pomlčení hlasem klidným, bož prozračujícím. „Tys churava; nevěš, co mluvíš.... Tvou duši obestřává oblaka se ten rozežene. Odpušťm ti!“

V tu chvíli byl slyšán veliký křik a povyk v prvním hradním dvoře.

„Co je to?“ ozval se Ali paša a pospíchal ven z Mejřina pokoje.

Do hradního dvora nahrnula se sfla lidí. Asi patnácte otrhanců, jichž Ali paša ve svém pašaliku užíval k službám vyzvědačským, přivedlo do dvora pět spontaných přednějších křesťanů a dva vznešené Turky kteří vedle těchto svobodně kráčeli. Spontaní křesťané byli srbští vyslanec pro upravení hranice mezi Bosnou a Srbskem, Veljkošić a Milosavićević a tři inženýři naučit z Rakouska. Ti dva Turci byli Čakirbej a Abdulaga, turečtí komisaři vyslaní za tímž účelem. Lid se sběhl nadával a spřálal jim jako nějakým zločincům.

„Čeho se dopustili ti lidé?“ tázal se Ali paša lidu, sestoupiv k nim dolů.

„Úcty hodný pašo!“ počal pokorně vyslanec Veljkošić — „všech nás nejvyšší pán, jasný padišah, ustanovil, aby se upravily hranice mezi Bosnou a Srbskem. Můj představený, srbští kníže Miloš, v jehož službě jsem, vyslal mne a tuto mého druhá, abychom s těmito pány z Cahradu tu vše vykonali. Přivedli jsme s sebou tyto lidi, — při čemž ukázal na inženýry — i počali jsme měřiti v tvém pašaliku, ale tu přišli tví žoldnéři, otrhanci, a nejen že nám nedali dále měřiti, nýbrž nás spontané jako lotry sem přivedli.“

„Poněvadž nám jejich služebníci řekli, že od tvého pašaliku hodný kus uzmu,“ vykřikl na Ali pašu jeden otrhanec.

„A tak se také stane, jak mile sultán schválí, co my vypracujeme“ dí nadutě Abdulaga. „Vyzývám tě pašo, pokračoval nyní, hledě ostře na Vidaiće, „aby pustil na svobodu tyto muže, neb jinak se to bude vykládati tak, jako bys se byl zprotivil sultánu a jeho rozkazům.“

Ali Vidaić svým bystrým umem ihned vyrozuměl, oč tu běží. Poznal že sultán, aby oslabil své bosenské odpůrce, přichází drobit Bosnu ve prospěch Miloše, jenž býval vždycky spolehlivým spojencem sultánových proti bosenským bejům. Zpřímiv svou vysokou postavu a změniv hrdým pohledem drzého Osmana, pravil:

(Pokračování.)